

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 16. Paupertatem ferendi alia motiva, & solatia. Ex Veteri, & Novo. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

expectat? exultant semper in Domino, & mala, atque adversa, Mundi fortiter tolerant; dum bona & prospera futura prospectant. Baeza t. 3. l. 14. c. 3. §. 19.

Ex Novo.

Illi autem statim relictis retibus, & patre, secuti sunt eum. Matth. 4. 22. Nota: quantum recipiat homo pro illis, quae Dei causa dimittit. Petrus navem reliquit; cujus locum tabernacula totius Ecclesiae suscepit. Joannes Patrem; pro quo S. Mariam in matrem accepit. Sylveira hic.

Martha ergo, ut audivit, quia Iesus venit, occurrit illi. Joan. 11. 20. Dimittit Martha domum, dimittit sororem, dimittit consanguineos, & amicos; & inconstulata venit, cum superiorem potentiam, & virtute, advenire cognovit. Dimittuntur bona, cum meliora proveniunt: & inapro summis, terrena pro coelestibus, humana pro divinis dimittere, ratio sic sana docet. Sim. Cas. l. 5. c. 15.

Divitibus hujus saeculi praecepe. 1. Tim. 6. 17. S. August. l. 25. de temp. praecepe &c. quia sunt divites alterius saeculi pauperes.

Rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis. Hebr. 10. 34. Vellera sine latione tolluntur ab ovibus: sic temporalia à viris sanctis sine omni dolore, & tristitia, tolluntur. Hugo Card. in Gen. 38.

Petrus unam domum reliquerat: nunc ubique terrarum erecta sunt templa in nomine ejus; quae sunt clarae domus. Theophylactus apud Did. Nis. Vit. Abr. l. 6. c. 7.

Ex Patribus.

Venenum charitatis est spes adipiscendarum, aut detinendarum rerum temporalium: augmentum ejus, est cupiditatis diminutio; perfectio verò, nulla cupiditas. S. August. quaest. l. 83. q. 36.

Non est ille tibi ablatum, qui dedit; quamvis tibi ablatum fuerit, quod dedit. S. August. in Ps. 32.

Libenter terrena amittamus, coelestia tueamur. Totum licet saeculum pereat; dum patientiam lucri faciam. Tertull. l. de pat.

Melius est, rem familiarem minui, quam salutem animae perire. Melius est amittere, quod, velimus, nolimus, aliquando perituum est. Melius est, sponte dimittere; quam id amittere, pro quo omnia dimittenda sunt. S. Hieron. ep. 11.

Dei amator mercator est optimus, foenerator egregius: dat, quod non potest retinere; ut recipiat, quod non potest amittere: dat modicum, ut recipiat centuplum: dat temporalem possessionem, ut recipiat hereditatem aeternam. S. Laur. Just. de charit. c. 11.

Polyanth. Sacra. Tom. II.

§. XVI.

Paupertatem ferendi alia motiva, & solatia.

Ex Veteri, & Novo.

Si fuerit Deus mecum, & dederit mihi panem. Gen. 28. 20. Antè Christi adventum major Dei cultus pendebat ex aristis: si spica creverat, litabant alacrius. Bacchus, & Ceres, victimis militabant: quot manipuli, tot hostiae Melchisedech Jacob est: non cum defert; sed cum recipit panem, & vinum. Ut pietatem intelligas Israelis, noli templum subire: horreum adi; quantum tritici illatum in domum, tantum thuris adolebitur in altari. At quam sanctiora Christianorum vota in Ecclesia sunt; quorum vox non injucunda, nec rara est: si non dederit mihi panem, erit mihi Dominus in Deum. Franciscus Benedictus, Ignatius, Deum amabant ardentius, cum arctum panem, & aquam brevem, illis Dominus dabat. Oliva l. 3. Strom. §. si fuerit Deus mecum &c.

Tribui autem Levi non dedit possessionem. Jos. 13. 14. Videtur; quod Moyses erga Levitas parum affectus. Sed favit, dum non dedit; reliquis abundè largitus: quia saepe beneficium, non dare. S. Gregor. in Glossa: misericordiam Dei hereditas terrena nobis sublata est, ut hereditatem quaeramus in caelis. Naxera in Jos. 13. §. 9.

Factus est Dominus refugium pauperi. Ps. 9. 10. Pauper ille Dei est, qui, terrenam cupiditate vacuus, caelesti desiderat largitate distescere. Cassiodorus hic.

Si quaesieris eam, quasi pecuniam; & sicut thesauros effoderis illam. Prov. 2. 4. Qui thesauros effodit, eicit rudus terrestre; facit in altum foveam, donec thesauros attingat. Et qui thesauros sapientiae invenire desiderat, quidquid sibi terrenum inesse deprehenderit, expurget. V. Beda hic.

Angelus Domini excussit flammam ignis &c. Dan. 3. 49. Qui paupertatem cum gratiarum actione suscipiunt, pueris illis tribus similes sunt; qui in ignis fornacem regis imperio missi fuerunt. Sicut pueros illos non incendit ignis, sed dissolvit eorum vincula; sic eorum, qui in paupertate gratias agunt, solvuntur vincula peccatorum, & non incenduntur avaritiae igne. Nam & illis in igne ros illapsus est; & pauperibus divinae consolationis ros immittitur. S. Laurent. Just. de paupertate c. 3.

Et uni dedit quinque talenta. Matth. 25. 15. S. Gregor. hom. 9. in Evang. nullus est, qui veraciter dicat, talentum minime accepit; non est, unde rationes ponere cogat: talenti enim nomine cuilibet pauperi etiam hoc ipsum reputabitur, quod vel minimum accepit.

Ex Patribus, & aliis.

Nescit natura divites, quae omnes pauperes generat: neque enim cum vestimentis nascimur;

mur; nec cum auro, argentoque, generamur. Nudos fudit in lucem; egentes cibo, amictu, poculo: nudos recipit terra, quos edidit. S. Ambros. de Nabuthe Israelita c. 1.

Quid moeres propter pauperiem? quid ploras, cum festum diem habeas? quid lamentaris, cum solemnia ducas? sollemnis quippe dies, & festus, prudenti pauperies est, S. Chrysof. hom. 81. in c. 26. Matth.

Paupertas securum praesidium, aereis muris, & expugnata, difficile. S. Chrysof. hom. 13. in Act.

Magna possessio paupertas sapienter illam ferentibus; thesaurus, qui nequeat auferri; baculus firmissimus, inculpabilis possessio, diversorium ab insidijs tutum. Validum telum inopia, & inexpugnabile habitaculum, & turris inconcussa. Id. hom. 2. ad pop. Antioch.

§. XVII.

*Paupertas spiritus.**Beati pauperes spiritu.*

Matth. 5. 3.

Quaeres: cur Christus inter beatitudines Evangelicas primum locum assignat paupertati spiritus? R. quia haec paupertas evertit cupiditatem, quae est *radix omnis peccati*: 1. Tim. 6. 10. Cornelius hic.

Miseri superbi omnes tumido spiritu: beati autem pauperes spiritu; quia sic mendicando grandem eleemosynam, id est, regnum caelorum de manu Regis consequentur. S. Rupertus in Volumen quatuor Evangelior. c. 18.

Hoc est: ita securi pauperes esse debent de gaudio, caeli, sicut sunt de una re, quam terrent manibus. S. Edmundus Speculo Ecclesiae c. 16.

Pauperes spiritu sunt, qui reliquerunt omnia, quae habebant voluntate spirituali; & huiusmodi inopia gaudent, timentes sibi non a penuria; sed a sufficientia rerum. Cajetanus hic.

Sancti Patres veteris testamenti pauperes fuerunt terrenis. Non enim afficiebantur possessis; sed alto animo nihili pendebant ea; ut, etiam omnibus perditis, mansissent inconturbati. Et haec est paupertas spiritus. Abel pauper fuit spiritu: & quamquam sibi aliqua animalia vendicasset; Deo tamen potiora offerebat. Magnus in paupertate Noe; qui per centum annos semetipsum, & suas impensas, dedit in ratem. Abraham locuples fuit, & exiit pauper spiritu, & peregrinus in terra: qui si libens ad sacrificium obtulit, pro quo paterna haereditas congregatur; ipsam haereditatem jubente Domino libentius obtulisset. S. Bernardinus tr. de octo beat. f. 2.

Humilitas.

Quaeris a me, quid esse pauperem spiritu? Omnis inflatus non est pauper spiritu. Ergo humilis pauper est spiritu, August. l. 14. in festo omnium SS.

Ego autem mendicus sum, egenus, & pauper. Pl. 39. 18. Ego autem non dives, quia non superbus. S. August. hic.

Primum beatitudinem Hieron. August. Chrysof. exponunt de humilitate, ut sit sensus: *beati pauperes spiritu*, id est, humiles corde; qui non inflantur, non magna de se ipsis praesumunt; nec aliquid boni sibi, sed totum Deo attribuunt. Dionys. Carthus. hic.

Recte hic intelliguntur pauperes spiritu, humiles, & timentes Deum; id est, non habentes inflatum Spiritum S. August. l. de ferm. D.

De eadem paupertate spiritus varia.

Divitia si affluant, nolite cor apponere. Pl. 61. 11. Pauper est, qui, quantumvis affluant divitiae, cor non apponit. Dives, qui divitijs nudus conatibus anxius quaerit. In pannoso, & attrito, habitu pestifera aliquando gliscit cupiditas; in purpura degit non semel vera paupertas. Seneca lib. de paupert. quemadmodum nihil refert, utrum aegrum in lecto ligneo, aut in aureo, colloces: quocunque illum transferis, morbum suum secum affert; sic nihil refert, utrum aeger animus in divitijs, vel in paupertate, sit. Naxera in Jos. 15. §. 27.

Relictis retibus &c. Matth. 4. 20. Quid uterque dimisit piscator, qui pene nihil habuit. Sed pensare debemus; quia multum reliquit, qui desideria habendi recusavit. V. Beda hic. Nihil spiritu pauper cum dolore animi perdit; quia nihil cum amore possedit. Odium ad auferentem, tristitiam de amissis, sustinere non potest: quia quod non diligebat; imò quod animò contemnebat, amisit. Sim. Cals. l. 10. c. 4.

Ecce nos reliquimus omnia. Matth. 19. 27. Omnia reliquerunt. Omnia sanè dixerim: non tantum possessiones, sed etiam cupiditates; & eas maxime: plus enim concupiscentia Mundi, quam substantia, nocet. S. Bernardus f. de verbis Petri. Age, qui relinquere universa disponis; te quoque inter relinquenda numerare memento. Id. ib.

Non relinquit omnia, qui retinuit vel seipsum; imò verò nihil prodest sine seipso caetera reliquisse: quandoquidem nullum aliud onus est gravius homini, quam homo ipse. Quis enim tyrannus crudelior, quae savior potestas homini, quam hominis ipsius voluntas? sola diligitur, cum sola digna sit odio, principium iniquitatis, mortis infusio, destructio magna virtutum. B. Petr. Dam. f. de S. Benedicto.

Plures re pauperes; divites vero, ac avari sunt animò, quos non egestas servat, sed animus condemnat. Non enim qui omnino eget, beatus; sed qui omnibus orbis thesauris Dei mandatum praefert, ac potius existimat. S. Basilus in Pl. 33.

Quid eis prodest, qui facultates suas abjiciunt, qui voluntates proprias non relinquunt? cum sit longè praestantius voluntatibus proprijs abrenuntiare, quam rebus. S. Prosper l. 2. de Sacerdotibus c. 17.

§ XVIII